

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิริณี หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๗

วันที่ ๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลจังหวัดนครนายก ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ศาลจังหวัดนครนายกส่งคำโต้แย้งของนายมงคล ตีระวรานันท์ จำเลยในคดีอาญา ที่ถูกฟ้องว่ากระทำความผิดฐานสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่มีสิทธิสมัครรับเลือก เป็นสมาชิกวุฒิสภา เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง อ้างว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔ (๒๔) ที่กำหนดว่าผู้สมัครต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก ซึ่งรวมถึงการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุครบวาระการดำรงตำแหน่ง มิใช่ด้วยเหตุการกระทำความผิดหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือบกพร่องต่อหน้าที่ ย่อมมิใช่เหตุที่ถึงขนาดต้องจำกัดไม่ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาภายในระยะเวลาห้าปีดังกล่าว อีกทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีหน้าที่แตกต่างจากสมาชิกวุฒิสภา บทบัญญัติดังกล่าวตัดสิทธิบุคคลในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินความจำเป็น

เห็นว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๐๘ ข. ดังนี้

(๑) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘)

(๒) เป็นข้าราชการ

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

(๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่ง ในพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

(๖) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี นับถึงวันสมัครรับเลือก

(๗) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

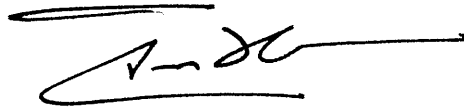
(๘) เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก วุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิก วุฒิสภาในคราวเดียวกัน หรือผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญหรือในองค์กรอิสระ

(๙) เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้

การกำหนดลักษณะต้องห้าม เห็นได้ชัดเจนว่า นอกจากคุณสมบัติที่จะต้องไม่เป็นผู้ต่างพร้อยแล้ว รัฐธรรมนูญยังมีเจตนารมณ์ที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นอิสระอย่างแท้จริง ไม่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ต้องการให้มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองไม่ว่าในระดับใด ฉะนั้น พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) จึงบัญญัติ ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๐๘ ข. (๗) โดยมีข้อความเหมือนกันว่า เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจาก การเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก หากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิก วุฒิสภาแตกต่างไปจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ก็จะเป็นการฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญเสียเอง เมื่อพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) บัญญัติ

เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ ข. (๗) จึงไม่อาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เป็นการเพิ่มภาระของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

(นายจिरินติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ